

LIBRI I. SECTIO II. CAPVT X.

De

Glutinantibus.

GLVNTINANTIA itaque, *καλλυπτικά*, sunt, quæ recentia vulneris labra adducta coniungunt, & ad pristinam integritatem reducunt. Hoc autem efficiunt glutinositate sua partim externa, partim interna. Externa, quatenus strenue colligant vnita labia, vnde & futuras ficcas pro indigentia vulneris præstant, & in ossium fracturis præcipue conueniunt; hocque ipso suo vinculo prohibent, ne inter coitura labra aut influat, aut succrescat humor peregrinus ichorosus. Interna, quatenus vna naturam etiam roborant, & in opere suo perficiendo iuuant.

Sunt enim glutinantia, quæ viscositate sua emplastica, vel adstrictoria, austerâ densante vi & labiorum parietes firmant, & seri nativam coagulationem promouent, quo ipso duplicis potissimum generis eadem nominauimus: (1.) *viscosa*, quæ glutine pollent seu resinoso, seu mucaginoso, vt sanguis draconis, sarcocolla, radix symphyti, pix & emplastra picata; (2.) *styptica* densantia, malicorium, tormentilla &c. Quæ enim pure ficcantia sunt, illa per accidens magis glutinant, quatenus superfluum ichorem absorbent, vt lapis calaminaris.

Hinc ita glutinandum, ne sordes retineantur, & colligantur, denuo vlcius per cuniculos quasi molituræ; ita incarnandum, ne plus iusto caro luxuriet, vnde olea, præterquam balsamica, coalitum remorantur, laxando magis labia, minus coadiendo & roborando.

Ex quo facile patet differentia inter sarcotica & glutinantia intercedens. Vtraque quidem commendat siccitas, sed distincta gradibus. Glutinantia enim sarcoticis magis exsiccant, saltem in gradu & effectu, vnde *Gal. lib. 3. M. M. c. 4.* glutinans siccitatem intensiorem habere scribit, idque propterea, quia carnis

gene

generatione aut nulla, aut plane exigua opus est. Plus igitur siccet oportet, quam sarcoticum. Hoc enim si valde siccaret, sanguinem generandæ carnis materiam absumeret, atque ita carnem proflus non generaret; adde, quod sarcotica, ex dictis, præter siccandi virtutem etiam detergendi facultatem obtinent, qua non modo redundantiam humoris siccant, sed & sordes auferunt. Glutinans autem nec detergit, nec expurgat, sed contra omnem proflus substantiam in idem cogit. Hinc sarcotica magis profundis & cauis, glutinantia magis superioribus & superficiali debentur. Illa magis vlceribus, hæc magis vulneribus debentur respectiue.

Sarcotica sicca sunt gradu primo, quia tantum siccare debent excrementa, quæ in carnis generatione resultant. Glutinantia sicca sunt gradu secundo, quia non solum excrementa, sed & totum id exsiccare debent, quod aliunde affluit. Epulotica sicca sunt gradu tertio, quoniam non tantum excrementa, nec tantum quod aliunde affluit, sed etiam naturales partis humiditates exsiccare debent.

LIBRI I. SECTIO II. CAPVT XII.

De

Epuloticis & poroticis, cicatricem & callum generantibus.

Carne generata in vulneribus, & glutine facta, applanata superficie, facile hinc est, leni desiccatione per epulotica vltimam sanationi imponere manum. CICATRICEM igitur INDVCENTIA, alias insolidantia quibusdam & sigillatua. *Gr. ἐπιδορική* dicuntur, suntque quæ impletam vlceris aut vulneris summam carnem desiccant, obdurant, sigillant & in callosam quandam substantiam cutis æmulam, quæ cicatrix vulgo dicitur, condensant.

Vimur epuloticis in planis & cauis vlceribus. In planis statim.